

Bu Kur'an

Nureddin Yıldız'ın "Hadislerle Diriliş" (137.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Müslim'in *Sahih*'inde 679 numara ile kayıtlı olan bir hadis-i şerifi tefekkür konusu yapmak istiyorum. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor:

تَعَاهَدُوا هَذَا الْقُرْآنَ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ هُوَ أَشَدُّ تَقْصَبًا مِنَ الْإِبِلِ فِي عُقْلِهَا

“Bu Kur’an ile bağınızı güçlü tutun. Muhammed’i yaratan Allah’a yemin ederim ki şu Kur’an’ın sizinle olan bağı, bir yere bağlanmış devenin kaçıp gitmesinden daha fazla ihtimal taşır.”

Yani Kur’an’ı elinizde garanti bilmeyin; siz Kur’an ile bağınızı sürekli tazelemezsene elinizden gider. Kur’an’ın müminlerin elinden gitmesi, kaybolması ne anlama gelir? Bir kitap olarak Kur’an (Mushaf) elimizden yok olur, kaybedilir anlamına geliyor değildir bu ifade herhâlde. Anlamı, Kur’an her ne işe yarıyorsa o yaradığı işlevin yok olmasıdır.

Hafız olanların, Kur’an-ı Kerim ezberini unutmaları da bu hadis-i şerife göre bir tehlikedir elbette. Yani hadis, sürekli okuyup ezberi unutmamaya çalışmak manasını da vurguluyor olabilir. Kur’an, devletimizin kaynağı olduğunda, Kur’an kaybolursa devletimiz de elimizden gider. Bu anlama da geliyor olabilir hadis. Elimizdeki devletin İslam devleti olması ve o şekilde kalması için Kur’an ile bağımızın da güçlü olması, Kur’an ile sürekli gençleşmemiz lazımdır. Bu anlama da gelebilir. Müslümanlar olarak Kur’an sayesinde ne kazanıyorsak o, Kur’an elimizde kaldığı müddetçe bizimle birlikte. İşte hadisin özeti budur.

Kur’an ile bağımız ve yakınlığımız azaldıkça Kur’an sayesinde elde ettiğimiz şeyler de elimizden o denli kayboluyor demektir. Kur’an’ımız Allah’ın bizden razı olması için bir bağ ve sebep ise Kur’an ile bağlantımızı zayıfladıkça Allah’ın rızası da uzağımıza düşüyor demektir. Her gün Kur’an’ın inişine şahit olacak kadar vahyin yakınında olan ashab-ı kiramın, bu hadis-i şerife muhatap olmasının üzerinde iyi düşünmek gerekir. Onların Müslümanlıkları, ramazandan ramazana mukabele okuyarak hatırlanan bir Müslümanlık değildi; saat saat, anbean izledikleri vahiy serüveninin beslediği bir İslam’ı yaşıyorlar ve Resûlullah’ın daima gözü önündeydiler. Buna rağmen Resûlullah Efendimiz, onlara Kur’an ile ilişkilerini sürekli taze tutmazlarsa bir tehlikeyle yüzleşeceklerinden söz etmiştir. Bizim gibi ilkokuldan sonra camiye gidip Kur’an okumayı öğrenen bir nesil değildi onlar. Buna rağmen...

Mevcut durumumuzu bu hadis-i şerif etrafında ele almaya çalışacağız. Dünya Müslümanları olarak görüntümüzün Kur’an açısından nasıl görüldüğüne bakmak istiyoruz. Bunu yapabilirsek görünüşümüzdeki olumsuzlukların telafisi hususunda da Kur’an sayesinde adım atabiliriz.

Öncelikle şurası bilinmelidir ki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi kurtarıcı ve rehberi, şefaati vesilesi bilen müminler olarak buna veya başka bir hadis-i şerife diriliş sebebimiz diye iman ettiğimiz gerçeği üzerine bütün malumatı inşa edebiliriz. İmanımız böyledir. Söz konusu hadis-i şerif de Kur’an’ımız etrafındaki yenilenmeye neden ihtiyaç hissedildiği ve bunun nasıl sağlanabileceği konusunda tefekküre sevk ediyor.

Müslümanlar olarak mevcut durumumuz, ne yazık ki İsrailoğulları’nın sahrada kırk yıl boyunca berbat bir hayat sürmek zorunda oldukları döneme benzemektedir. O dönem, Müslümanlar’ın bugünkü durumuyla benzerlikler içermesi bakımından gayet dikkat çekici dersler saklamaktadır. Kur’an’ımız, *“Sahrada başıboş dolaşıyorlardı”* diye onların pozisyonunu ifade etmektedir. Musa aleyhisselam onlara Kudüs’e birlikte gitmeyi teklif ettiğinde toplu bir isyana kalkışmışlar ve *“Sen git, Rabbinle beraber savaş, biz seni burada bekleriz”* diyecek kadar cüretli sözler söylemişlerdi. Bunun üzerine onlara ah eden Musa aleyhisselama yaptıklarının karşılığı olarak kırk yıl sürecek bir cezaya çarptırılmışlar ve günümüzde Gazze şeridinin alt tarafında kalan çölde bu gerçekleşmişti.

Tefsirler bu hâllerinin kırk yıl sürdüğünü ve bu zaman zarfında gayet esef verici bir yaşantıya mecbur kaldıklarını haber vermektedir. Allah onlara hem hazır yiyecek gönderiyor hem de günlerini bir daire çizerek, beygirin olduğu yerde dönüp durması gibi geçiriyorlardı. Ne geri gidebiliyorlar ne de bir mesafe kat edebiliyorlardı. Allah'ın onlara gönderdiği hazır nimetler de gözlerini bağlıyor, içinde oldukları kör döngüyü fark edemiyorlardı.

Umalım ve Rabbimizden dileyelim ki bizim bu durumdan kurtuluşumuz, onların yaşadığından daha erken olsun. Elbette ümmetimizin hiçbir şeyi İsrailoğulları'na benzemez lâkin günümüzde yaşadığımız pozisyonun mahiyeti, bir noktada o durumla benzerlik göstermektedir. Ümmetimizin servetler içinde yüzmesi, her gününü huzurlu yaşaması, dünya hâkimiyetini elinde bulundurması gerekirken mevcut durumu sahrada boş yere turlayan İsrailoğulları gibi bir bocalama içindedir. Allah'tan bize nusret etmesini ve ümmetimizin kör gidişinden muhafaza buyurmasını niyaz ederiz. Tekraren ifade etmeliyiz ki buradaki benzerlik, iki ümmetin benzeşmesi manasında değil, yaşanan süreçlerin işaretleri bakımından benzerliktir. Bir yüzyıldan fazla zamandan beri boş yörüngede dolanıyor olmamız, onların yaşadığı cezaya benzemektedir.

Ümmetimizin kan grubu, iman grubudur. İmansızlıktan münafıklığa, küfürden şirke kadar bir yığın imansızlık türü vardır ancak ümmetimizin kan grubu, Allah'a imandır. Ümmetimiz Allah'a iman ile vardır. Allah'a iman etme, ümmetimizin içinde enerji kaybettiğinde bu ümmet, kansız bir ümmet olur. Kan kaybetmiş ümmet de çökmeye mahkûmdur. Küfrün kan grubu isyandır. Onlar da Allah'a isyan ettikçe güçlüdürler. Çünkü doldurdukları boşluk, isyan ve küfür boşluğudur. Dengeler imanın da küfrün de güçlü olmasını gerektirir. Müminler kan grubu olarak iman tarafını temsil edince imanın hakkını verirler, dolayısıyla hak tarafı güçlü olur ve batılı, küfrü, isyanı tercih edenleri yenerler. Diğer taraf ise kan grupları olan isyan ve günahkârlık ile bağlarını sıkı tuttukça fonksiyonlarını icra etmiş olurlar. Müminler imanlarını güçlendirdikçe buldukları konumun hakkını verdikleri gibi imansız güruh için de bu durum tersinden geçerlidir.

İki taraf da seçtiği tarafın karşılığını ahirette bulacaktır. Fakat dünya düzeninde Allah'ın kanunu, sürekli müminleri desteklemek değildir. Dünya şartlarında çalışanı desteklemek ya da gayret edene izin vermek ilâhî kanundur. Kâfirler gâvurluklarının hakkını verdikleri zaman o boşluğu doldururlar, müminler de imanlarının hakkını verdiklerinde küfür mağlup olur. Yoksa müminlerin tercihi Allah'tan yanadır diye kral çocuğunun yaşadığı gibi keyif içinde olmazlar. Allah'ın böyle bir kanunu yoktur, kullarına böyle bir şey vaat etmemiştir.

İsrailoğulları'nın söylediği ve yaptığı, Allah'ın seçkin kulları oldukları ve çalışıp emek vermelerine gerek kalmadığı yönündeydi. Böyle düşünüyorlardı ve lanetli bir millet hâline gelmelerinin sebebi buydu. Allah'ın başka bir kavme karşı onları üstün tutmasını, çalışmamanın gerekçesi saymışlardı. O mağlubiyet ve zilletin sonucunda da Allah'ın rahmetinden kovuldular ve yerlerine başka bir kavim müminler olarak getirildi. Yerlerine getirilen Hıristiyan nesli de ellerindeki nimeti tepince onlar dahi kovuldular ve ümmet-i Muhammed geldi.

Ümmetimiz imanın içini doldurur ve iman enerjisiyle yol alırsa galip olacak demektir. Fakat miraca çıkmış bir peygamberin ümmeti olarak kendilerini otomatik talihli sayar, kandilleri kutlayarak görevlerini yerine getirdiklerini zannederlerse İsrailoğulları'nın yediği şamarı yemeleri işten değildir. Allah'ın dünyadaki kanunu, çalışana vermektir. Çalışan, silahlanan, propaganda yürüten, kışkırtan eğer küfürse kazanan da o olur. Müminin görevi, kâfirden daha fazla çalışmaktır.

Nûr suresinin 55-57. ayetlerinde bu hakikati açıkça görebiliriz:

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوِيَهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ

“Allah, içinizden iman edip salih amel işleyenlere vaat etti ki: Kendilerinden öncekilere verdiği gibi onlara da yeryüzünde iktidar verecek, onlar için hoşnutluğuna vesile kıldığı dinlerinin yerleşip yayılmasını sağlayacak, şu anki korkularını güvenliğe çevirecektir; çünkü onlar bana hiçbir şeyi ortak koşmaksızın kulluk etmektedirler. Bütün bunlardan sonra kim inkâra saparsa yoldan çıkmış kimseler işte bunlardır.

Namazı hakkıyla kılın, zekâtı verin ve resûle itaat edin ki rahmet edilesiniz.

İnkârcıların yeryüzünde Allah’ı aciz bırakabileceklerini zannetme, onların gideceği yer cehennemdir, bu gerçekten kötü bir sondur.”

Bu ayetler birçok konuyu çerçevesinde toplamaktadır. Allah’a şirk koşmamak onun yanı sıra ikinci ilâh edinmeme anlamına geldiği gibi sistemler ve ideolojiler planında da onun ortağı olmadığını bilmektir. Yılın kandil günlerinde Allah’ı, kalan günlerinde sekülerlikten liberalizme kadar çeşit çeşit ideolojiyi benimsemiş bir mümin grubun Allah’tan yardım görmesi mümkün değildir.

Görevlerimiz ayet-i kerimede sayılıyor: Namaz, zekât, resûle itaat. Ancak bunlar Müslümanlığımızı göstermeye tek başlarına yeterli olmuyorlar. Peygamber aleyhisselamın sünnetine ne kadar itaat edildiği, rahmet edilmek için şart olarak bağlanıyor. Allah’ın sözünü verdiği büyük zafere aday olacak müminler, kâfirleri asla üstün görmez, kâfirlerin üstünlüğünün bir oyun ve mevsimsel sorun olduğunu anlarlar. Rüzgârlar güçlüdür, soğuk vardır ve bir süreliğine rollerini oynamaktadırlar. Ezelî ve ebedî hüküm sahibi olan ise Allah’tır, Allah’ın sözü, müminlere olan vadinin gereğini yerine getirilmemesi hâlinde küfür ehli meydanda olmaya devam edecektir. Ancak müminler görevlerini yerine getirirlerse üstün geleceklerdir.

Müminin düşündüğü budur.

*

Günümüzde esefle ifade edilmesi gereken hakikatlerden biri olarak şu noktaya temas edilmelidir:

Camiler tarihin hiçbir döneminde şimdiki kadar çok olmamıştır. Kur’an sesi hiçbir devirde şimdiki kadar yaygın değildi. İslam da günümüzdeki gibi büyük bir nüfusa ulaşmış değildi. Ashab-ı kiramın tamamı yüz elli bin kişi dahi değildi. Neredeyse tarih boyunca ne kadar insan Müslüman olmuşsa şimdi o kadarı sırf yaşayan Müslümanlar’ın sayısına eşittir denecek kadar fazla bir kitleye sahibiz. Ses cihazı olmadan imamın sesinin herkes tarafından duyulamayacağı büyüklükte camilerimiz var. Müslümanlar günümüzdeki miktarda zenginliğe de tarih boyunca ulaşabilmiş değillerdir. Yeryüzünün altı servet olarak Müslümanlar’a aitken toprağın üstünde de sanayi ve ticaret yatırımları yayılmıştır.

Fakat bugünkü kadar da Allah’ın ayetleri ve Peygamber aleyhisselamın sözleri tartışılmış değildir. Çoluk çocuk ve ihtilat hassasiyeti olmayan meclisler ve hatta din eğitimi maksadıyla kurulduğu iddiasındaki müesseseler dahi Peygamber aleyhisselamın sünnetinin ‘acaba’ dolu ifadelerle irdelenebildiği yerler hâline gelmiştir. Zira bugün başımıza gelen en önemli sıkıntı, iman eksikliğimizin olması ve bunun yerini dünyevî değerlerin almasıdır. Şehidlik başta olmak üzere hocalık, âlimlik, şeyhlik ve başka hangi müesseseyi biliyorsak İslam adına çalışmak üzere oluşturulmuş kavramlarda ‘Allah için’ olma mefhumu bir nebze geri çekilmiş ve yerini dünyevî maksatlar doldurmuştur.

Dünyevîleşme, dünyadan pay umma veya dünya için ayakta durma durumu bir hastalık olarak yatağa düşürmüştür ümmeti. Geçinmek için hoca olma durumu, ümmetimizin bugünlere gelene kadar hiç tanımadığı bir şeydir. Kitabını satarak kazandığıyla geçinenin Allah’a çağırması da böyledir. Vergiden

düşmek için sadaka dağıtan zengin, ümmetimizin zenginlerinden Ebû Bekir, Abdurrahman bin Avf ve benzerleri arasında tanınmayan bir tiptir ve yeni çıkmıştır.

İşte bunlar, Allah için olması gereken zihin âlemimizde dünya için de bir miktar pay koyarak ahireti kenara itmek anlamına gelmektedir.

Bu farkı iyi anlayabilmek için sahabe-i kiramın cami anlayışıyla şimdiki cami anlayışımız arasındaki ayrıma dikkat kesilebiliriz. Onların cami denen yapıdan anladıkları, yağmur yağınca ıslanmayacak şekilde başlarını sokabilecekleri bir binadan ibaretti. Bizse bu kadardan ibaret bir yapıya cami demeyiz, böyle bir yapıyı cami olmaya layık görmeyiz. Hatta o derecedir ki bizim camilerimizin, ashab-ı kiramın 'cami'si kadar olan bölümüne yapılan harcama dahi ötekenden çok daha fazladır. Buraya kadarki kısımdan sonra gerçekleştirilen tezyinat, ekler, yapılandırmalar vs. sayılmasa bile temeli bile diğerinden katbekat fazladır.

Dünyevî olmak ve dünyadan ahiretin hissesine koymak bu anlama gelir.

Camide sabah namazını huzur içinde kılmamıza muadil anlayışlarımız vardır: Halının yün olmasından duvarlarda bulunacak çinilere, süslemelerden eklemelere kadar bir yığın şey gerekli sayılmaktadır. Caminin çinisine göre namaza değer biçmek bizim neslimizin sıkıntısıdır. Temelinde de ahiret sarayları yerine dünyada saraylar inşa etme rahatsızlığı yatmaktadır. Konunun çeşitli örneklerini evlerimizden Kur'an medreselerine kadar hemen her yerde görebiliriz.

Müslüman toplum/fert olarak zihin kapasitemizin 100 olduğunu varsayalım. Allah Teâlâ bu kapasitenin tamamının, onun kulluğuna ait şeylerden oluşmasını istemekte ve imanla dolu olmasını dilemektedir. Görünen o ki ashab-ı kiramda bu oran, yüzde yüzdü. Biz de bugün müminler olarak günlük hayatımızda Allah, ona iman, Kur'an'ı yaşama gibi hedeflerin yüzdesini ölçebiliriz. Allah'a imanın etkisi benim hayatımda yüzde olarak ne kadardır? Bunu kendimiz ve toplumumuz üzerinde kıstasları belli şekilde test edebilir, görebiliriz: Pratik alanlarda; düğün, ticaret, siyaset veya ziraat alanlarında bu varlık görülebiliyor mu?

Hadis-i şerife döndüğümüzde; Efendimiz aleyhisselamın Kur'an ile bağı sürekli taze tutma tavsiyesinin de bu kitabın, imana enerjinin yegâne kaynağı olmasından ileri gelmektedir. Kur'an'ın aktif olduğu düzeyde Müslüman bünyede enerjiden söz edilebilir; okunması, amel edilmesi, bağlanması ve uğrunda emek verilmesiyle ne kadar geri düşüyorsa iman da o denli geride kalmakta demektir. Müslüman'ın yirmi dört saat aktif iman sahibi olması, yirmi dört saatlik dilimde Kur'an ile aktif bağlantıyla mümkündür. Kur'an-ı Kerim bunu ilk nesle uygulamış, onlar Allah'ın kitabından yüzde yüz enerji almayı başarmışlardır.

Toplumumuzda Kur'an hafızı sayısı, oransal ve rakamsal bakımdan ashab-ı kiram toplumundan daha fazladır. Fakat onlarda Kur'an'ı uygulayan ve hayatında izleri görülebilen kimlik vardı; bizdeyse hafızları bol bir topluma nazaran buna oranla bir iz görülmesinden söz edilemiyor. Toplum şöyle dursun, hafızlar arasında bile böyle bir kıyastan söz edemiyoruz.

Bu ümmetin büyük bölümü, Kur'an-ı Kerim ile şekil bağlantısını sürdürmüş ancak Kur'an adamı olma ve Kur'an'dan etkilenme bakımından zafiyete düşmüştür. Toplum izlendiğinde Kur'an'a düşmanlıktan bahsedilemiyor fakat Allah'ın bir ayeti hakkında ne düşündüğü sorusuna zamanın şartları, sekülerliğin etkisi, maddî çıkarlar, keyfe düşkünlük ve başka bir yığın nedenden ötürü tuhaf cevaplar verilebilmekte, Müslümanlar'ın, Kur'an'ın bir ayetine karşı gevşek olma özürlerinin hazırlandığı görülmektedir.

Mesela Kur'an-ı Kerim'in Bakara suresinin sözgelimi 100. ayetini reddettiğini söyleyen bir 'Müslüman', camilerde müminlerle aynı safı paylaşamaz. Böyle birinin anne-babası, artık o kişiyi evlatlıktan reddettiğini topluma ilan eder, kimse onun cenazesini kılmaz ve bakışlarla ona müminlerin

cemiyetine ait olmadığı hissettirilir. Fakat Bakara suresindeki faizle ilgili ayet söz konusu olduğunda, faizin Allah ile savaşmak anlamına geldiğini bir imam hutbede üç hafta üst üste okuyabilir mi acaba? Böyle bir uyarıyı Müslümanlar nasıl algıladılar? Bu veya benzeri, 'riskli' bir konuda müminlerin takınacağı tavrın ne olacağını herhâlde tahmin edebiliriz.

Kur'an'ın varlığına kimsenin itirazı olmamakta ama Kur'an'dan etkilenmiş hayatın varlığı hususu, üstelik başta müminlere sıkıntılı bir mevzu gibi gelmektedir. Şüphesiz ki böyle bir düzeye insan veya toplum, birdenbire gelivermez. Çözümle aşamalı olarak gerçekleşir ve her adım bir sonrakinin hazırlayıcısıdır.

Ortadaki gerçek şudur: Ashab-ı kiram, Kur'an-ı Kerim'e imanın tadını almışlardı. Bu tadı bir kere alınca artık faizin yasak oluşu, içkinin hükmü, şehidlik veya başka bir husus gözlerine takılmadı. Kur'an'ın söylediği ve verdiğini gözleri kapalı biçimde aliverdiler. Çünkü zemin olarak Kur'an'a imanın tadı hazırды. Bu tat, yaşamanın anlamı hâline geliverince gerisi kolaylaşmıştı.

Bugünse biz, Kur'an'a imanı ve imandan tat almayı bir ifade olarak dillendirirken ashab-ı kiramı ileri sürüyorsak da onlarla aynı noktada buluşmuyoruz. Aynı damağa sahip değiliz. Zira demokratik damaklar Kur'an'dan tat almıyor. Mukabele okumayı, icabında cehenneme girmemek amacına matuf olarak yapıyor. Bu fark, damaktaki tat alma hissini etkiliyor. Sonuçta da okunan Kur'an'a aykırı işlerin bulunduğu bir hayata sahip oluş yadırganmaz hâle geliyor.

Ve dikkat etmek gerekir ki gerek Arap dünyasında gerek Arap olmayan nesiller üzerinde bu durum, Arapça'nın horlanarak zayıf düşürülmesiyle başlayan bir süreçtir. İblis İstanbul'daki Kur'an medreselerinin kapılarına mühür vurdurturken Mısır'da da Arapça'nın yerine başka bir rezilliği getirmeyi planlamıştı. Bir örnek olması bakımından şunu düşünebiliriz: Kanunî Sultan Süleyman, şeriat devletinin başında ve Kur'an ile hükmeden bir halife olmasına rağmen 'Kanunî' kelimesine niçin razı olmuş, onun torunlarına dedelerine bu lakabın verilmesine niçin razı olmuşlardı? Buradan alenen şeriat düşmanlığından söz edilemiyor elbette ama kelimenin, daha sonra İsviçre'den de kanun getirilebilecek olmasına kapı aralayabileceği anlaşılmalıdır. İblis ise meyvesinin suyunu dört yüzyıl sonra içeceği bir ağacın fidanını yüzyıllar önce dikmekte sakınca görmüyordu.

Arapça zayıfladıkça, Kur'an'ın kendisine karşı rakip anlayışlar, siyasî sistemde ve toplum örfünde oluşturuldukları asırlar sonrasının sıkıntılarını kapı aralanıyor demektir. Ashab-ı kiramın büyüklüğü hakkında konuşulurken de mesela Ebû Bekir radiyallahu anhin Kur'an'ı cem etmek konusundaki büyüklüğü, sözgelimi mağaradaki arkadaşlığının hikâyesinden daha düşük vurgulanmamalıdır. Ebû Bekir radiyallahu anh, büyüklüğünü yalnızca mağaradaki o gün göstermiş değildi; Kur'an'ı bir araya getirme hususunda öncülük ettiği gün bu büyüklük daha belirgin biçimde meydana çıkmıştı. Onu esas değerli pozisyonuna getiren enerjisi, Kur'an-ı Kerim'e hizmet ettiği günde ortaya çıkmıştır.

Bir toplum, Selahaddin'i andığı kadar o Selahaddin'i hazırlayan ve eğitimini veren âlimi anmadığı sürece sakat bir sonucu hazırlıyordur. En meşhur isimlerde dahi ortaya konan hatalı bakışlar, Kur'an ile bağlantımızın taze kalmasının önünde engel teşkil etmektedir. Kur'an'ımızı 7/24 aktif tutmamız, Allah'a imanımız ve o imanı eksen edinen bir hayat, siyaset ve devlet oluşturmamız Kur'an ile mümkündür. Allah'ın kitabının ezberlenmesi ve güzel sesle okunması, ona karşı görevlerimizden sadece biridir; yaşanması ve amel edilmesi de görevlerimizdendir. Şekli görevlerimize takılıp kalmamız, büyük camiler inşa ettikten sonra sabah namazına gitmek için yerimizden kalkmamıza benzeyebilir ancak.

Bu şeklilik eleştirisi, ramazan mukabelelerinde Kur'an'ın hatmedilmesinin ardından rafa kaldırılmasınadır. Fakat meal okumanın sapıtmaya yol vereceği manasında da değildir; anlatmak istediğimiz, görevimizin meal okumak olmadığıdır. Görevimiz meal okumaktan ziyade, Kur'an'a uyarlanmış bir hayat yaşamaktır. Meal bu amacın araçlarından sadece biridir. Meal okundukça kişinin

kendisi ve çevresi ne kadar Kur'an hükümlerine altına girdi; tefekkür edilmesi gereken kısım burasıdır. Yoksa mukaddes kitabımız, meal ve tefsir okumayı sadece belirli bir zümreye has kılarak halkın okumasına engel oluyor değildir.

Allah'a teslim olmakta ve ona imanı iliklerimize varıncaya kadar yaşamakta sıkıntılarımız var. Ancak Kur'an'dan ve ona iman ediyor olmaktan ashab-ı kiramın aldığı gibi lezzet alabilmek bahsinde düşülen hatalardan söz etmemiz, Kur'an'ın akıbetiyle ilgili bir konudan söz ettiğimiz anlamına gelmemektedir. Kur'an Allah'tan gelmiş ve yine ona dönecektir. Allah, Hayy ve Kayyûm olduğu sürece Kur'an da öyledir. Bizim ağlayışımız kendimize olmalıdır. Bahsettiğimiz sorunlu durumlar da kendi akıbetimizle ilgili endişelerden ibarettir, yoksa Kur'an'ın bir 'acı son' veya kötü hâl yaşamaya söz konusu olamaz.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.